

מקורות פרשת נח תשפ"ה החיוב להשפיע על האומות שבע מצוות בני נח

בדברים אחרים].

נדרים לא: קונם שאיני נהנה לבני נח - **מותר בישראל** ואסור בעובדי כוכבים. וישראל מי נפיק מכלל בני נח? כיון דאיכדש אברהם, נקראו על שמו.

3. דברים רבה יא, ג: מהו 'ואת עלית על כולנה'? מדבר במשה שנתעלה יותר מהכול... נח אמר למשה: אני גדול ממך, שניצלתי מדור המבול. אמר לו משה: אני התעליתי יותר, שאתה הצלת עצמך ולא היה בכך כוח להציל את דורך, אבל אני הצלתי את עצמי והצלתי את דורי כשהתחייבו כליה בעגל.

ליקוטי שיחות כה/20: הכלל לפיו התורה לא כותבת לשון מגונה, הוא **בסיפורי התורה**, אך כאשר מדובר על **הלכה**, נוקטת לשון ברור (כמו שהמילה "טמא" מופיעה פעמים רבות בפרשת שמייני). כך לגבי נח: מצאנו עניינים בהם לא הייתה צדקתו בשלמות ואם התורה לא הייתה מסייגת שהיה צדיק רק "בדורותיו", היינו חושבים שכך ראוי לנהוג. לכן מציינת את היפך שבחו כדי ללמד הוראה ברורה.

משך חכמה ט, כ: נח משנקרא 'איש צדיק' נקרא 'איש האדמה', ומשה משנקרא 'איש מצרי' נקרא 'איש האלקים'. דיש שתי דרכים בעבודת ה': מי שמייחד עצמו לעבודתו יתברך ומתבודד, ומי שעוסק בצרכי צבור ומבטל עצמו בשביל הכלל. ובעוד שצריך להיות שמי שמתבודד יעלה מעלה והשני ירד ממדרגתו, הנה נח התבודד ולא הוכיח בני דורו... ואחר שנקרא צדיק ירד ממדרגתו ונקרא איש האדמה. ואילו משה נקרא 'איש מצרי' שהוכרח לצאת לגלות לאחר שמסר עצמו על ישראל בהריגת מצרי ובסוף נקרא 'איש אלקים' שהגיע לתכלית השלמות מה שיוכל האדם להשיג. **4. שבע מצוות ב"נ:** איבר מן החי, ברכת השם, גזל, דינים, עבודה זרה, שפיכות דמים וגילוי עריות.

רמב"ם מלכים ח: משה רבנו לא הנחיל התורה והמצוות אלא לישראל... וכן ציווה משה מפי הגבורה, לכופ כל באי העולם לקבל כל מצוות שנצטווה נוח... והוא שיקבל אותן מפני שציווה בהן הקב"ה בתורה והודיענו על ידי משה רבנו.

תוכן מליקוטי שיחות כו/138 ואילך: תכלית מתן תורה היא לא רק שיהודים יקבלו עול מלכות שמים ועול מצוות, אלא לפעול 'והיה ה' למלך על כל הארץ', שתורגש מלכות ה' בכל העולם כולו... אלא שבמשך הדורות היו ישראל במצב של בריחה ומנוסה מהאומות ולא היו יכולים לקיים התכלית שנועדה להם ולכן לא מצאנו הרבה עיסוק בזה בין הפוסקים. אבל בזמננו, כל אחד שיכול בלא כפייה לפעול על הגוי (על ידי קשרי מסחר וכדומה) לקבל שבע מצוות שלו - צריך להשתדל בכך.

1. בראשית ה, כח: ויחי למך שנים ושמונים שנה ומאת שנה ויולד בן - **רש"י:** שממנו נבנה העולם.

כט: ויקרא את שמו נח לאמור זה ינחמנו ממעשנו ומעיצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה'.

רש"י: יניח ממנו את עצבון ידינו. עד שלא בא נח, לא היה להם כלי מחרישה והיתה הארץ מוציאה קוצים ודרדרים מקללתו של אדם הראשון ובימי נח המציא המחרישה ונחה.

שפתי חכמים: וכי למך נביא היה? אלא שנולד מהול, ובשעה שהקב"ה ארר את האדמה, אמר לאדם: עד שתוליד מהול.

פירוש הרא"ש: עד נח לא היה להם פיסוק אצבעות והיו יכולים לחרוש בידיהם, וכשראה למך שנולד נח עם פיסוק אצבעות ולא יוכל לחרוש בידיו, הבין שעתידי לתקן כלי מחרישה.

בראשית ו, ח: ונח מצא חן בעיני ה' - **הטור הארוך** - בבראשית רבה, לא שהיה כדאי לינצל (בזכות עצמו, שמעשיו לא הספיקו כדי להינצל מכלל אנשי דורו) אלא שמצא חן (בעיני ה'), נח אותיות חן.

סוטה מז, א: שלשה חינות הן, חן מקום על יושביו, חן אשה על בעלה, חן מקח על מקחו.

בראשית ו, ט, ז, א: אלה תולדת נח, נח איש צדיק, תמים היה בדרתיו, את האלוקים התהלך נח... ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התיבה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה.

פני דוד להחיד"א: שמעתי בשם מרן הרב יוסף קארו כי הנשמר באות ברית קודש נקרא 'צדיק' והנשמר מעבודה זרה נקרא 'תמים', דכתיב 'לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש, קוסם קסמים מעונן ומכשף... תמים תהיה עם ה' אלוהיך'. נח נמצא בשני דורות - דור המבול שחטאו בזנות ודור הפלגה שחטאו בכפירה, ולכן בתחילת הפרשה אומר 'צדיק תמים' על שני הדורות ואילו בדור המבול אומר לו הקב"ה 'כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה', כי דור הפלגה עוד לא התרחש.

2. רש"י: 'בדורותיו' - יש מרביתנו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר ויש שדורשים לגנאי - לפי דורו היה צדיק ואילו בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

רבנו בחיי אבות שם: דבר הניכר לעינינו שהוא עניין רע - אי אפשר לדרון לזכות, אבל כשרואוהו עושה דבר שיכול לדרון אותו לשני צדדים - יש לדרון אותו לזכות והוא **בכל אדם** [אפילו רשע